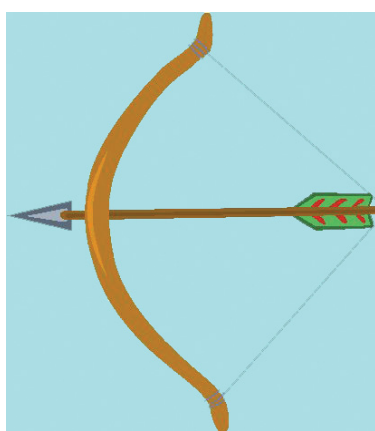

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

שיחת השבוע

לא כל אמת צריך לפרסם

התורה מציבה נורמות גבוהות מאוד בתחום שמירת הלשון ואיסור הדיבור בגנות הזולת. לשון הרע בהגדרה ההלכתית כולל גם דברי אמת

"נמשל הלשון לחץ ולמה? שאם ישלף האדם החרב שבידו להרוג את חברו, הוא מתחנן לו ומבקש הימנו רחמים - מתנחם ההורג ומחזיר החרב לנדנה. אבל החץ - כיוון שירה אותו והלך, אפילו מבקש להחזירו - אינו יכול להחזיר" (מדרש שוחר טוב קכ)

היהדות הצמיחה דמויות מופת, שנהרו כל ימי חייהן מלהוציא מילה בגנות הזולת

מסופר על רבי שמואל הנגיד שפעם אחת הלך עם הסולטן, ולפתע התפרץ לעברם אדם מן השוק והחל לחרף ולגדף את רבי שמואל. חרה אפו של הסולטן והוא ציווה על רבי שמואל לכרות את לשונו של האיש. מה עשה רבי שמואל? זימן אליו את האיש ודובב אותו בלשון רכה. התברר כי פרנסתו קופחה והולכירכיל שכנעו אותו

לחשוב שידו של רבי שמואל דבר. הרגיע אותו רבי שמואל ומצא מוצא למצוקתו.

כעבור זמן שוב עברו הרב והסולטן ברחוב, ושוב התפרץ לעברם אותו אדם. אלא שהפעם היה פיו מלא דברי שבח והלל לאצילות רוחו ולגודל אישיותו של רבי שמואל. שאל הסולטן את הרב: "למה לא עשית כמצוותי ולא כרת את לשונו?". נענה הרב: "והלא כך עשיתי - כרתי את לשונו הרעה ושמתי לשון טובה תחתיה".

יופי וניקיון דעת

איסור לשון הרע נאמר בפרשתנו בארבע מילים: "לא תלך רכיל בעמך". התורה שבעל פה מפרטת ומרחיבה את גדרי האיסור, ומתברר שהתורה מציבה נורמות גבוהות מאוד בתחום זה של שמירת הלשון ואיסור הדיבור בגנות הזולת.

'לשון הרע' בחוק הישראלי הוא הפצת דברי שקר, ואם הדובר מוכיח שדיבר אמת, הוא זכאי. לעומת זה, התורה מגדירה הפצת שקרים 'הוצאת שם רע', ואילו 'לשון הרע' הוא אמירת דברי אמת, אלא שהם פוגעים בכבודו של הזולת. עובדת היותם אמת אינה מתירה לדבר בגנות הזולת (אלא במקרים מוגדרים, שבהם הדבר נחוץ למניעת נזק לציבור וכדומה).

לא קל לעמוד בפיתוי, ולמרבה הצער רבים וטובים נכשלים בעוון זה, אבל ראו כמה יופי וניקיון דעת יש בעצם האיסור. אכן, היהדות

יש חדש

הכנות לתהלוכות

בתי חב"ד ברחבי הארץ עוסקים בהכנות לקראת תהלוכות הילדים המסורתיות של ל"ג בעומר, שבהן יופגנו אחדות העם והזיקה הבסיסית של כל ילד יהודי לעם ישראל ולתורת ישראל. התהלוכות יאובטחו בידי המשטרה, ויבטאו את העוצמה הרוחנית של עם ישראל. מרכז צעירי חב"ד מכין את כל הדרוש לתהלוכות, ובכלל זה ספרונים חדשים של סיפורי צדיקים, שיחולקו לילדים שישתתפו בתהלוכות. אחת התהלוכות תהיה בע"ה בירושלים, ובה ישתתפו יותר מעשרת אלפים ילדי תלמודי התורה מכל רחבי העיר.

'ח"י רוטל' לתהלוכות

מנהג לתרום מידה מסויימת של משקה ('ח"י רוטל') לכבוד רבי שמעון ברי יוחאי. ועד האברכים יזום גם השנה מבצע ארצי, שמאפשר לתרום משקה בעבור ילדי ישראל המשתתפים בתהלוכות ל"ג בעומר. תמורת 120 ש"ח יחולקו לילדים שקיות שתייה במידה זו ('ח"י רוטל'). שמות התורמים יועברו לברכה לציון רשב"י והרבי מליובאוויטש. מוקד התרומות 03-7921770, או בדואר לת"ד 138 מירון 13910.

גלאנץ חי וקיים

תשע שנים עברו מאז אלבומי האחרון של יהודה גלאנץ, ועכשיו הוא מגיש את האלבום החדש - חי וקיים. האלבום מאופיין בקצב התוסס של יהודה. טל' 02-6249108.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
7:30	8:10	7:32	7:16
8:33	9:14	8:26	8:14

פרקי אבות: פרק ב

289 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

מקור הנגעים המופיעים בראש

הידרדרות שחודרת לראש

השוני הזה נובע מהראייה הפנימית של מקור הנגעים. רש"י מייחס את הנגעים לעוון לשון הרע וגסות-הרוח, ששניהם קשורים ביחסו של האדם עם חברו. לכן הוא רואה בנגע שבמקום שיער ובנגע שאינו במקום שיער – אותו סוג נגע, ורק סימני ההיכר משתנים ביניהם.

אולם הרמב"ם מבחין בין סתם לשון הרע ובין דיבורים על הקב"ה חסיושלום. לכן הוא סבור שתוצאת שני החטאים האלה משתקפת בשני סוגים נבדלים של נגעים: סתם לשון הרע מביא נגעים רגילים, ואולם אם האדם כבר הידרדר לדיבורים על הקב"ה, התוצאה תהיה נגע מסוג אחר – נגע שמופיע בראשו של האדם, שכן גם החטא חמור יותר וקשור לאמונות ודעות, השייכים לראש. כל זה מלמד עד כמה חיוני להיזהר בתכלית מהחטאים האלה, וששיחתם של יהודים תהיה בדברי תורה וחכמה בלבד.

(לקוטי שיחות כרך כז, עמ' 92)

לדיבור על הקב"ה, עד שזה מביא אותו לכפור בעיקר חסיושלום.

ההבדל הזה בין רש"י לרמב"ם משתקף בעצם ההגדרה של נגעים מסויימים. על הפסוק "ואיש או אשה כי יהיה בהם נגע בראש או בזקן" אומר רש"י: "בא הכתוב לחלק בין נגע שבמקום שיער לנגע שבמקום בשר. שזה סימנו בשיער לבן, וזה סימנו בשיער צהוב".

האומנם שני סוגים?

כלומר, לדעת רש"י אין כאן שני סוגי נגעים, אלא רק סימני הטומאה משתנים בין הנגעים, על-פי מקום הופעתם: אם הנגע מופיע באזור של בשר – סימן הטומאה הוא שיער לבן, ואם הנגע נראה במקום שבו צומח שיער – סימן הטומאה הוא שיער צהוב והנגע נקרא 'נתק'.

לעומתו, הרמב"ם סבור שאלה שני נגעים נבדלים. לדעתו, ה'נתק' – שהוא נגע המופיע בראש או בזקן – הוא סוג אחר לחלוטין של נגע. הרמב"ם אף מפרט את נגעי הראש והזקן בפרק בפני עצמו, בסוף ההלכות של נגעי אדם.

פרשת תזריע מפרטת את דיניהם של נגעי צרעת הפוקדים את האדם. הנגעים האלה לא היו מחלה רגילה, אלא נגעים מיוחדים שבאו כעונש על חטאים מסויימים. רש"י מביא שני חטאים שהיו סיבה להופעת נגעים: "הנגעים באים על לשון הרע"; "הנגעים באים על גסות-הרוח".

ההבדל בין 'לשון הרע' ובין 'גסות-הרוח' הוא, ש'לשון הרע' הוא פטפטט בגנות הזולת, שזו פעולה חיצונית, ואדם עלול לדבר דיבורים כאלה בלי מחשבה יתרה ובלי לשקול את הנזק שהוא גורם; ואילו 'גסות-הרוח' זו מידה השוכנת בנקודה פנימית יותר בנפש האדם, והיא מציינת תכונה שלילית המושרשת במקום עמוק יותר בקרבו.

שני שלבים

גם הרמב"ם מצייין שני שלבים בחטא הגורם את הנגעים, אך הוא אינו מבחין בין 'לשון הרע' ובין 'גסות-הרוח', אלא בשני שלבים בחטא לשון הרע עצמו. בשלב הראשון האדם חוטא בלשון הרע ודיבורים בגנות הזולת, ובשלב השני הוא עובר מדיבורים על בני-אדם

אמרת השבוע

כוחו של דיבור

המגיד מדובנה העיר פעם אחת ליהודי על שדיבר דיבורים שהיו יכולים לגרום נזק לזולתו. התנצל האיש: "הן לא עשיתי דבר, סתם דיברתי".

נענה המגיד מדובנה: "בעניין נגעי צרעת התורה מורה דבר שאינו מצוי במצוות אחרות. לא דיי לשאול את הרב ואת המומחה, אלא צריך לבוא דווקא אל הכוהן ושהכוהן יכריז 'טמא' או 'טהור'".

"אלא שהצרעת באה בעוון לשון הרע, ומי שנכשל בחטא זה ממעיט מחומרת המעשה, באומרו: 'רק דיברתי'. מורה לו התורה ללכת אל הכוהן, ואז יראה את כוחו של דיבור – באמירה אחת הכוהן חורף את דינו, לטומאה או לטהרה".

פתגם חסידי

"כאשר עובר יום שאין אני עושה בו טובה ליהודי – אין היום הזה נחשב בעיני ליום כלל וכלל" (רבי משה מקוברין)

נגעים | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

מידה מצויה

"אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת" (ויקרא יב,מו). יש לאדם עוד שמות, כמו איש, גבר, אנוש. על-פי הזהרה, הכינוי 'אדם' מצייין מדרגה גבוהה יותר. לכן נאמר בפרשת נגעים "אדם", שכן הנגעים באים כעונש על דיבור לשון הרע, ומידה מגונה זו מצויה לצערנו ביותר בקרב אנשים חשובים.

(רבי מרדכייוסף מאיזביצה)

למי יש לשון נקייה

כשחלה רבי צביהירש אורבך בא אליו הרופא וביקש ממנו להציג לפניו את לשונו. הביט בה הרופא ואמר: "הלשון שלך, רבי, אינה נקייה". נאנח הרב ואמר: אמנם כן, בעוונותינו הרבים מיהו כיום בעל לשון נקייה!...

נגעים קשישים

"ושער בנגע הפך לבן" (ויקרא יג,ג). בשעה שאדם חוטא בצעירותו, עדיין יש תקווה שתתישב דעתו וישוב לדרך הישר; אבל אם "ושער בנגע הפך לבן" – אם הנגעים הם כבר בעלי 'שערות שיבה' – "טמא הוא", לחוטא כזה קשה מאוד לשוב בתשובה.

(תפארת יהונתן)

מידה כנגד מידה

"בדד יִשָּׁב מחוץ למחנה מושבו" (ויקרא יג,מו).

תניא: מה נשתנה מצורע שאמרה תורה "בדד יִשָּׁב"? לפי שהוא הבדיל בין איש לאשתו ובין איש לרעהו, לפיכך אמרה תורה "בדד יִשָּׁב".

(ערכין טז,ב)

שלילת הניקה

מדוע מוציאים את המצורע אל מחוץ למחנה? כדי שלא תהיה לסטרא אחרא יניקה מכלל ישראל על-ידי המצורע, ויישאר הכלל טהור.

(רבי אברהם מסוכצ'וב)

תיקון בכוח החכמה

בנדרים מופיע הביטוי 'איש' ("איש כי יפליא לנדור") ואילו בנגעים נאמר 'אדם' ("אדם כי יהיה בעור בשרו"). 'איש' מייצג את מידותיו של האדם, ואילו 'אדם' מצייין את השכל. תחילת העבודה היא נדרים, שעניינם פרישות, אבל זו התחלת העבודה בלבד. עניין הנגעים שייך ל'אדם', כי האדם, בכוח החכמה שבו, בכוחו לתקן את הנגע.

(אדמו"ר הזקן)

מ'נגע' ל'ענג'

המילים 'ענג' ו'נגע' מורכבות מאותן אותיות. כאשר מאיר אור החכמה יש מצב של 'ענג', כפי שנאמר "חכמת אדם תאיר פניו"; אבל כשהחכמה מסתלקת, כ"אז במקום 'ענג' מקבלים 'נגע'.

(קונטרס לימוד החסידות)

הבן האובד

בני הזוג עמדו לפני המהרש"א, רבי שמואל אליעזר איידלס, ותינו את צרתם: כבר יותר מעשר שנים חלפו מאז נישואיהם ועדיין לא זכו בפרי בטן. המהרש"א הביט בהם בחמלה, שקע בהרהורים ואמר: "ניסיונות קשים עתידים לעבור עליכם, האם אתם מוכנים לכך?". בני־הזוג הנהנו בראשם להסכמה, וקיבלו את הבטחת המהרש"א לבן זכר בשנה הבאה.

חיים־חייקל ומרים היו יהודים פשוטים, שחכרו את טחנת הקמח של הדוכס ריזובסקי, והתגוררו בעיירה רנסטוב, שליד העיר אוסטראה, שבה כיהן המהרש"א.

כעבור שנה נולד לבני־הזוג בן ונקרא שמו זושא. שמחת ההורים הרקיעה שחקים, אך כל העת זכרו את דברי המהרש"א על הניסיונות הצפויים להם. והללו אכן באו.

עבר זמן והדוכס העלה את דמי החכירה. הטוחן לא היה יכול לעמוד בנטל וחובו גדל והלך. לאחר אזהרות חוזרות ונשנות מצד הדוכס, הושלכה המשפחה כולה לכלא.

קהילת אוסטראה נחלצה להציל את משפחת היהודי, אך כל המאמצים היו לשווא. דבר אחד הצליחו להשיג, היתר להעביר לאסירים מזון כשר.

ערב אחד התדפק פועל ניקיון באחוזת הדוכס על דלת ביתו של פרנס קהילת אוסטראה, והציע לו עסקה. לדבריו, יש דרך להבריח את היהודים אל מחוץ לטירה. הוא מוכן לעשות זאת, תמורת סכום נאה. לאחר התייעצות קיבל הפרנס את העסקה.

למחרת בלילה שקשקו המפתחות בדלת הכלא של הטוחן ואשתו. לרגע נבהלו. פועל הניקיון אמר להם כי בא להבריחם החוצה. הוא שלשל חבל עבה מבעד לחלון, כדי שהדוכס יחשוב שבני המשפחה ברחו בכוחות עצמם.

האיש הוביל את בני הזוג עד חריץ נסתר בחומת הטיירה. האישה יצאה ראשונה. לאחר מכן מסר האב את התינוק לידי הפועל ויצא גם הוא. הפועל היה אמור לעבור עם הילד, אך באותו רגע התעורר חשדו של הזקיף, וזה תקע בחוצרה והזעיק את המשמר.

מבוהל הניח הפועל את הילד על הקרקע, קפץ מעבר לחריץ וזירז את בני־הזוג לברוח במהירות אל המרכבה הממתינה להם. ההורים פרצו בבכי, אולם לא נותרה להם ברירה. חיייהם היו בסכנה.

נהג המרכבה, שהכיר היטב את שבילי היערות, הוליכם בדרכי סתר, עד שיצאו מכלל סכנה.

הפועל נפרד מבני־הזוג, וחיים־חייקל אחז בידו בהתרגשות וביקש: "איני יודע מה יעלה בגורלו של בננו. הישבע לי כי כאשר יגדל תספר לו על מוצאו היהודי". הפועל נשבע, והמרכבה יצאה בדרכה חזרה.

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

שלילת המחלוקת

על הפסוק בסוף מגילת רות: "וישי הוליד את דוד" אומרים גדולי החסידות, כי המילה 'ישי' היא ראשי־תיבות של הפסוק: "יחד שבטי ישראל". זה רמז שכאשר תשרה אחדות בין כל שבטי ישראל, מזה ייוולד 'דוד' – הגאולה על־ידי משיח־צדקנו, שהוא מזרע דוד.

מבואר בתורת החסידות שהסיבה העיקרית למחלוקות וליריבויות בין בני־אדם וקבוצות היא ההתנפחות האישית, שאינה מניחה מקום לזולת. כאשר אדם מרגיש את עצמו 'יש' ו'מציאות', עלול הזולת להיתפס כאיום על מציאותו. עצם העובדה שיש בעולם עוד מישהו מלבדו יש בה כדי להפריע לתפיסת ה'ישות העצמית שלו, וממילא הוא חייב למצוא בזולת מגרעות, כדי להבליט את נחיתותו של הזולת לעומתו.

הסיבה האמיתית

מכאן החומרה המיוחדת שבה התורה רואה את סוגיית המחלוקת ופירוד הלבבות. המחלוקת אינה עוד חטא, אחד מתוך כמה חטאים אחרים, אלא היא מייצגת את תמצית הרע. ההבדל הבסיסי בין הקדושה לבין הסטרא־אחרא הוא, שבעולם הקדושה יש התכללות הדדית וביטול ה'ישות העצמית, ואילו בסטרא־אחרא שולטות הגאווה וה'ישות, וממילא יש שם פירוד והתחלקות.

[כפי שאנו רואים בתיאור התורה על משפחות יעקב ועשיו: אצל יעקב, גם כשמדובר ב'שבעים נפש', הלשון הוא 'נפשי', לשון יחיד, מכיוון שהיו מאוחדים; ואילו בעשיו מדובר בשש נפשות בלבד והלשון הוא 'נפשות', לשון רבים, שכן היו מפורדים בינם לבין עצמם].

כל מי שיתבונן בסיבות האמיתיות של המחלוקות המוכרות לו אישית, ודאי יבחין שבדרך־כלל הסיבות המוצהרות אינן גורמי המחלוקת האמיתיים. על־פירוב המחלוקות מקורן במישהו החושב כי חברו מאיים עליו ועל שאיפותיו. נדמה לו כי האהדה או המעמד שהזולת זוכה בהם מסכנים את מעמדו שלו, והוא חש צורך פנימי להשפיל את הזולת כחלק מן התחרות (הדמיונית או האמיתית) ביניהם. כל הסיבות הגלויות והמוצהרות הן ההצדקות שהאדם מנסה למצוא לאחר מעשה כדי לשכנע את עצמו ואת האחרים בצדקת המחלוקת, אולם הסיבה העיקרית היא, כאמור, ה'ישות העצמית הגואה.

ביעור והעברה מן העולם

נמצא אפוא שרוב המחלוקות צומחות על רקע של שנאת־חינם. מהי שנאת־חינם? זו שנאה הנובעת מעצם התחושה שהזולת הוא איום על ה'ישות' האישית. מה שקובע את אופייה ותוקפה של המחלוקת אינו מהותו של הזולת ומעשיו, אלא מידת ה'ישות העצמית': ככל שהאדם יקר יותר בעיני עצמו וחש את עצמו מציאות גדולה יותר – פריעי לו יותר הזולת. הוא יבליט את חסרונותיו וימעיט מערך מעלותיו, וימצא אלף ואחת סיבות להצדקת רדיפתו והשפלתו. אבל הסיבה העיקרית היא שעצם קיומו של הזולת מתנגש עם תחושת ה'אני ואפסי עוד' שלו.

ליצר המחלוקת הזה אין תקנה אלא ביעור והעברה מן העולם. בעיה צדדית, אפילו חמורה, אפשר לתקן על־ידי טיפול בפרטי הבעיה; אבל כאשר עצם מציאותו של הזולת היא סיבת המחלוקת – לזה אין תקנה. הדרך היחידה להתמודד עם בעיה זו היא על־ידי דיכוי מוחלט של הגאווה האישית. ה'ישות העצמית היא תמצית הרע, הסותר סתירה גמורה את כל מושגי הטוב והקדושה, ואין לה תקנה אלא ביעור.

לכן קשה כל־כך להתגבר על יצר המחלוקת. רק לעתיד־לבוא, כשיעביר ה' את רוח הטומאה מן הארץ, לא יהיו עוד קנאה ותחרות, פירוד ומחלוקת. ולכן ההכנה לגאולה היא שלילת המחלוקת בתכלית והגבתה אהבת־ישראל אמיתית.

הזמן שכן הילד לגמרי את הוריו האמיתיים.

יום אחד, כשרכב הנער על סוסו בחצר הטיירה, עצר אותו פועל הניקיון וביקש לשוחח עמו באין רואים. הוא סיפר לו את סיפורם של הוריו, וכי הוא למעשה יהודי ושמו המקורי זושא.

הנער היה המום למשמע הדברים ופרץ בבכי. חלף זמן־מה שבו התייסר בלבטים קשים, ולבסוף ביקש מהפועל להפגיש אותו עם רב. עד מהרה בא הנריק, מחופש לנער עני, לבוש קרעים, אל ביתו של המהרש"א.

הנער התרשם עמוקות מזיו פניו של המהרש"א ושאל מה עליו לעשות. המהרש"א הסביר לו כי חשיפת יהדותו עלולה להמיט אסון על יהודי אוסטראה, ולפיכך עליו להוסיף לחיות בבית הדוכס, אך בסתר ישתדל ללמוד על היהדות. "יבוא יום ותוכל לחזור לצור מחצבתך בגלוי, עם בני משפחתך", הבטיח המהרש"א.

הנריק בגר והתגייס לצבא הפולני. הוא טיפס מהר בסולם הדרגות ונעשה מפקד בכיר. כעבור שנים צר צבא פולני על העיר ביסטריצה, שבה התבצר מפקד צבא האוייב. הכוחות הפולניים השגיחו על כל הנכנס והיוצא. הם תפסו שלושה אנשים שנחשדו כמרגלים, והביאו אותם לפני הנריק.

רק אחד מהם ידע לדבר פולנית. הוא הסביר כי יהודים תמימים הם, אשר עגלתם נתקעה בדרך, ובחיפושיהם אחר עזרה תעו בדרכם. המפקד השתכנע כי אכן אין הם מרגלים וביקש לשוחח עמם ביחידות.

הוא פנה אל הדובר ושאל מניין לו ידיעת השפה הפולנית. היהודי סיפר את כל הקורות אותו, וכי לפני כשלושים שנה נאלץ לברוח מפולין. רעד עבר בגופו של הנריק. "מה שמך?", שאל. "חיים־חייקל", ענה האיש. "היכן גרתי?", הוסיף הנריק לשאול במתח. האיש השיב כי התגורר בעיירה רנסטוב, ליד אוסטראה.

זעקה מרעידת לב פילחה את החלל: "אבא! אבא! אני זושא, בנך!". המפקד נפל על צווארי האב ההמום שלא האמין למראה עיניו. כך התייפחו בבכי דקות ארוכות, חבוקים זה בידי זה.

המלחמה נסתיימה בניצחון הפולנים, והנריק שב בראש חייליו. בהגיעו לפולין נודע לו כי הדוכס מת, וכי בצוואתו הוריש את כל נכסיו לבנו. הוא הביא את הוריו האמיתיים לפולין, מסר להם את כל ירושתו, והמשפחה התאחדה מחדש.

ספר התורה שחזר מהשבי הירדני

איומה מחכה לנו בשעות הקרובות. באותו לילה החלטנו לקבור את ספר התורה בתוך ארון נשק ולהצילו."

הספר הושאל לבת עין

בערב שבת נכנסו הירדנים לקיבוץ. "התושבים ביקשו מהקצין הירדני לאפשר להם לקחת איתם את ספר התורה", מספר זיסק. "אחרי שקיבלו את הסכמתו, פתחו את הבור והוציאו את הספר". תשעה חודשים שהו בשבי הירדני. "בשבת פרשת אמור, במהלך קריאת התורה, ניסה המון ערבי לפרוץ אל תחנת המשטרה, אך קצין הלגיון ירה באוויר והרחיק את ההמון".

ספר התורה חזר עם השבויים מהשבי, והם הקימו מחדש את משואות יצחק, הפעם באזור המועצה שפיר. "בשנת תשמ"ט (89') פנה הרב חנן פורת אל התושבים וסיפר שעומדים להקים את היישוב בתעין על חורבות משואות יצחק הישנה. הוא ביקש להשאיל למקימים את ספר התורה. הספר הוענק בטקס חגיגי ומרגש. שנתיים לאחר מכן הושב הספר, אך חוץ מגבאי אחד, איש לא שם לב לכך".

תגלית במחסן

עברו שנים. זיסק שמע על ספר התורה ופנה לברר היכן הוא. איש לא ידע לזהותו. זיסק

לצד היותו חקלאי תושב משואות יצחק, ישראל זיסק (44) הוא חובב היסטוריה מושבע. תחביב זה שלו הוליד תגלית היסטורית מרגשת: חשיפת ספר התורה שליווה את חברי קיבוץ משואות יצחק המקורי אל השבי הירדני וממנו.

הקיבוץ הוקם במקורו בגוש עציון בשנת תש"ה (1945), ונקרא על שם הרב הראשי לישראל, הרב יצחק אייזיק הרצוג, עוד בחייו. הרב הרצוג סייע בהקמת היישוב, ובין השאר העניק למייסדים ספר תורה, כחמישים ס"מ אורכו.

לילה גורלי

גוש עציון נפל במלחמת העצמאות ויישוביו נחרבו. "לאחר שכפר עיציון נפל, העריכו תושבי משואות יצחק שהם הבאים בתור", מספר זיסק, שחקר את היסטוריית הקיבוץ. "הם החליטו להטמין באדמה את ספר התורה ועוד פריטי קודש, מחשש לחילולם בידי הערבים". מהפרוטוקולים של הדיונים בין התושבים באותם ימים עולה תמונה קשה של ייאוש ודכדוך.

וכך סיפר יהודה פאסט, חבר משואות (מתוך הספר 'בלבב שלם'): "אני זוכר את ד' באייר תש"ח בלילה, כאשר התקיימו הדיונים הגורליים. ההצעות היו כולן הצעות של ייאוש: לברוח דרך ההרים לירושלים, להתכנס לבית ההבראה ולפוצצו עלינו ולא לתת לערבים צמאי הדם להתעלל בגופותינו. לפי כל הסימנים, שחיטה

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

חמץ אחרי הפסח

שאלה: כיצד להיזהר מאיסור חמץ שעבר עליו הפסח?

תשובה: חז"ל גזרו על כל חמץ גמור, שהיה בבעלות יהודי בחגי הפסח או בחלק ממנו, שיהיה אסור בהנאה לכל אדם מירושלם. אפילו אם היה הבעלים אנוס, שלא היה יכול לבערו מרשותו או לא ידע כלל על קיומו עד אחרי הפסח - החמץ אסור בהנאה.

אין לקנות אחר הפסח חמץ גמור אלא בחנות שיש בה תעודה המעידה על מכירת החמץ לגוי בשנה זו, באמצעות רב מוסמך. במיוחד יש להיזהר מסוכנים המחזיקים מלאי שלא נמכר לגוי, ומוכרים זאת לחנויות או למרכולים קטנים.

מוצר שיש ספק אם יש בו תערובת חמץ, או יש ספק אם זה חמץ שעבר עליו הפסח, או שיש ספק

זיסק וספר התורה שנתגלה מחדש (צילום: אשר אדלר)

הצליח להשיג תצלום מהאירוע החגיגי שבו הובא הספר לבת עין. עם התצלום בידו פנה אל מחסן בית הכנסת, ואיתר את המעיל הנראה בתצלום. הוא פתח את ארון הקודש והחל לבדוק לאיזה ספר תורה המעיל מתאים.

"אחד הספרים התאים בדיוק למעיל, ועל עץ החיים' נכתב: 'תל אביב, חנוכה, תש"ג'. זה היה הספר ההיסטורי", מתרגש זיסק. ספר התורה הוגה מחדש ומשמש כיום את התושבים. על 'עץ החיים' נחרט: "ספר תורה זה היה עם חברי משואות יצחק בשבי הירדני במלחמת העצמאות בשנים תש"ח-ט".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1-718-6041020

